

Export naar Servië

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Algemene informatie	3
Economische en politieke invloeden.....	3
Politiek	3
Economie	3
Cultuur	4
Overige: Technologie	4
2. Bijkomende indicatoren	5
Economische indicatoren	5
Sociale en milieu-indicatoren	5
Vrijhandelsovereenkomsten.....	5
3. Ter plaatse: een stappenplan.....	6
Markttoegang en eerste contacten	6
Exporteren	6
Interessante markten voor een eerste export.....	7
4. Ondernemingsklimaat.....	8
Communicatie	8
Kleding.....	8
Hoe bereid je een bezoek voor?	8
Onderhandelen	8
Wanneer vallen de feestdagen?.....	9
5. Wat kunnen wij voor jou betekenen?	10
Onze contacten ter plaatse	10
Belangrijke adressen.....	10
Nuttige websites om je in te verdiepen.....	10

1. Algemene informatie

Economische en politieke invloeden

Politiek

- Servië is sinds 2012 kandidaat-lidstaat van de Europese Unie, met Europese integratie als wederzijds doel, hoewel de voortgang van het proces de laatste tijd stagneert.
- Deze markt staat voor verschillende uitdagingen, waaronder politieke en sociale spanningen, bestuur dat moet worden verbeterd, relaties met Kosovo die de EU-toetredingsonderhandelingen vertragen, ongunstige demografie enz.

Economie

- Servië vertegenwoordigt de grootste markt in de westelijke Balkan, met ongeveer 7 miljoen inwoners, en fungeert vaak als hub voor bedrijven om toegang te krijgen tot de grotere regionale markt.
- De EU is de belangrijkste partner op het gebied van buitenlandse handel en directe buitenlandse investeringen. Hoewel het grootste deel van de handel met de EU en de regio plaatsvindt, neemt het aandeel van niet-Europese markten in de buitenlandse handelsstructuur toe (China, Turkije enz.).
- Het bbp van Servië is voornamelijk gebaseerd op diensten (twee derde van het bbp), gevolgd door industrie (ongeveer 25%) en landbouw.
- De Servische economie is sterk gediversifieerd, met verschillende veelbelovende sectoren zoals auto's, agrovoeding, informatie- en elektronische technologieën, bosbouw, textiel, energie, farmaceutische producten, machines en metalen uitrusting, en toerisme.
- De groeivoorzichten zijn positief (2,5% in 2023 en 3,5% in 2024) en de overheidsfinanciën en -schuld worden relatief goed beheerd. Begin april heeft de Wereldbank haar bbp-groeioprognose voor Servië in 2024 naar boven bijgesteld van 3% naar 3,5%, na een verwachte toename van de investeringen die tot een iets sterkere economische groei zou leiden.
- De Servische economie raakt steeds meer geïntegreerd in de internationale handelsstromen in termen van het aantrekken van exportgerichte investeringen en het verhogen van de buitenlandse handelsomzet.
- Totale buitenlandse handel in goederen 65,4 miljard EUR in 2023, tekort 8,2 miljard EUR. Totale buitenlandse handel in diensten (eerste elf maanden van 2023) 20,9 miljard EUR, overschot 2,7 miljard EUR.
- Servië krijgt financiële steun in het kader van het IPA, met een nieuw groeiplan voor de westelijke Balkan gericht op het stimuleren van de economische groei en het versnellen van de sociaaleconomische convergentie. Mogelijkheden zijn onder meer verbetering van de economische integratie met de interne markt van de EU, stimulering van de economische integratie binnen de westelijke Balkan, versnelling van fundamentele hervormingen en meer financiële steun via een hervormings- en groeifonds voor de westelijke Balkan.

Cultuur

- De Servische hoofdstad Belgrado verwelkomt de gespecialiseerde Expo 2027. De Expo wordt gehouden van 15 mei tot 15 augustus 2027 en het motto is 'Play for Humanity: Sport and Music for All'.

Overige: Technologie

- Volgens het nieuwe industriebeleid en de slimme specialisatiestrategie 2020-2027 van Servië zijn dit de vier belangrijkste sectoren voor de Servische economie: voedselverwerking; auto's, elektrische apparatuur en machines; IT; creatieve sectoren. Daarnaast ligt er een sterke nadruk op het herstructureren van de energiemix naar meer hernieuwbare bronnen en de circulaire economie, met inbegrip van faciliteiten voor afvalbeheer.

2. Bijkomende indicatoren

Economische indicatoren

U vindt de belangrijkste sociaaleconomische indicatoren voor dit land en zijn handel met Brussel en België in de publicatie "Brussel en de wereld - Landenstatistieken" op analytics.brussels, de online databibliotheek van hub.brussels.

De publicatie "Brussel en de wereld - Algemene statistieken" bevat ook gegevens over de handel tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de rest van de wereld, per continent en per grote wereldregio. Dezelfde gegevens zijn ook beschikbaar voor de verschillende gewesten van België en voor België in zijn geheel.

Sociale en milieu-indicatoren

Als u wilt weten hoe België ervoor staat op sociaal, economisch en milieuvlak, kunt u een reeks samengestelde indicatoren van de Europese Commissie raadplegen, gestructureerd volgens de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen¹ van de Verenigde Naties en de 6 prioritaire beleidsdomeinen van de Europese Commissie².

Vrijhandelsovereenkomsten

Europese overeenkomsten hebben een grote invloed op de toegankelijkheid van de markt en de handel met bepaalde landen. De links hieronder, gepubliceerd door de Europese Commissie, geven je alle informatie die je nodig hebt over vrijhandelsovereenkomsten en handelsbelemmeringen. Bestaande overeenkomsten, overeenkomsten die nog niet geratificeerd zijn en overeenkomsten waarvan verwacht wordt dat ze geratificeerd zullen worden, kunnen hier geraadpleegd worden :

- Vrijhandelsovereenkomsten
- Handelsbelemmeringen

¹ Geen armoede, Geen honger, Goede gezondheid en welzijn, Kwaliteitsonderwijs, Gendergelijkheid, Schoon water en sanitaire voorzieningen, Schone en betaalbare energie, Fatsoenlijk werk en economische groei, Industrie, innovatie en infrastructuur, Verminderde ongelijkheden, Duurzame steden en gemeenschappen, Duurzame consumptie en productie, Actie tegen klimaatverandering, Leven in het water, Leven op het land, Vrede, rechtvaardigheid en doeltreffende instellingen, Partnerschappen om de doelen te bereiken.

² Een groen pact voor Europa, Een economie ten dienste van de mensen, Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk, Een sterker Europa op het wereldtoneel, Bevordering van onze Europese manier van leven, Een nieuwe impuls voor de Europese democratie.

3. Ter plaatse: een stappenplan

Markttoegang en eerste contacten

Prospecteren

- Toetredingsstrategieën tot de Servische markt verschillen per sector, maar zijn meestal gebaseerd op partnerschappen en netwerken. Zelfstandig opereren in deze markt, zonder tussenpersonen, kan een uitdaging zijn. Daarom wordt bedrijven sterk aangeraden om een distributeur, een importeur of een lokale partner in de arm te nemen wanneer ze toegang proberen te krijgen tot de Servische markt.
- Een vroeg bezoek aan Servië tijdens de marktprospectiefase is voordelig om zakelijke contacten te leggen en inzicht te krijgen in de markt.
- Je kunt bijvoorbeeld prospecteren door vakbeurzen of professionele congressen te bezoeken, databanken te doorzoeken of contact op te nemen met onze kantoren. Aangezien Servische bedrijven regelmatig aanwezig zijn op internationale beurzen, meestal als bezoekers, kun je ook gebruikmaken van je deelname aan deze evenementen om potentiële Servische partners te ontmoeten.

Exporteren

Betalingen

- Internationale standaardbetaalmiddelen worden vaak gebruikt in Servië, met name bij zakelijke transacties met internationale partners. Het gaat om SWIFT-overschrijvingen, kredietbrieven en stand-by kredietbrieven.
- Betalingen worden vaak afgehandeld via vooruitbetaling. Dit is meestal het geval aan het begin van handelsrelaties. Zodra de partners een bepaald niveau van vertrouwen ontwikkelen, kan deze regeling worden gewijzigd.
- Vanaf 1 januari 2022 zijn de entiteiten uit de overheidssector verplicht om onderling elektronische facturen te ontvangen en uit te reiken. Bovendien is de privésector vanaf januari 2023 verplicht om elektronische facturen te gebruiken.

Ondernemingsvormen

- Het Servisch handelsregister (APR) (www.apr.gov.rs) is verantwoordelijk voor het bijhouden van het register van bedrijfsentiteiten en het toezicht op de registratie, de ontbinding en andere gerelateerde activiteiten. Het speelt ook een cruciale rol bij het reguleren en het controleren van bedrijfsactiviteiten in Servië.
- De meest voorkomende rechtsvormen voor bedrijven zijn:
 - de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (LLC)
 - de vennootschap op aandelen
 - de vennootschap onder firma
 - de commanditaire vennootschap
 - bijkantoren van buitenlandse bedrijven

Voor meer informatie: www.apr.gov.rs/services/eservices/e-registration-of-companies.4265.html

- Na het kiezen van de rechtsvorm van je bedrijf, zijn dit de volgende stappen:
 - De juiste bedrijfsnaam voor je bedrijf kiezen
 - Het bedrijfsadres registreren

- De oprichtingsakte opstellen
 - De handtekeningen van de oprichters van de LLC op de oprichtingsakte notarieel bekrachtigen en de aanvraag voor de registratie van het bedrijf indienen bij het handelsregister
 - Een bankrekening voor het bedrijf openen
 - De elektronische handtekening en registratie van de uiteindelijke begunstigde eigenaar verkrijgen
- Het is raadzaam om de hulp in te roepen van een lokale advocaat of juridisch adviseur om het proces voor het oprichten van een bedrijf te vereenvoudigen.

Steun en subsidies

Ontdek alle subsidies voor Brusselse bedrijven op de website van Brussel Economie en Werkgelegenheid.

Interessante markten voor een eerste export

Bouw

De bouwsector biedt kansen, niet alleen voor bedrijven die actief zijn in deze sector, maar ook voor leveranciers van nieuwe technologieën, materialen en uitrusting, en voor groene bouwoplossingen. Daarnaast zal Servië de gespecialiseerde Expo 2027 verwelkomen, die ook kansen zal bieden binnen deze sector. In 2023 werd groen bouwen voor het eerst opgenomen in de wetgeving met de goedkeuring van de wet tot wijziging van de stedenbouw- en bouwwet. Deze wet, die in augustus 2023 van kracht werd, introduceert innovaties op het gebied van ecologisch bouwen en de verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen. Hij definieert de term 'groen gebouw' en vereist dat alle nieuwe gebouwen met meer dan 10.000 m² bruto bebouwd oppervlak een ecologisch bouwcertificaat krijgen.

Groene technologieën - Milieu- en energieoplossingen

Als kandidaat-lidstaat van de EU moet Servië aanzienlijke verbeteringen en investeringen doorvoeren op het gebied van milieubescherming. De milieutechnologiesector biedt aanzienlijke kansen op het gebied van afvalverwerking en riolering, gemeentelijk en industrieel afvalbeheer, afvalwaterbehandeling, recycling en luchtkwaliteit. Daarnaast kan de verdere ontwikkeling van de energiesector (met de nadruk op groene energie en energie-efficiëntie) verschillende mogelijkheden bieden. Er ligt een sterke nadruk op het herstructureren van de energiemix naar meer hernieuwbare bronnen en de circulaire economie, met inbegrip van faciliteiten voor afvalbeheer.

Farmaceutische producten en medische hulpmiddelen

De gezondheidszorgsector, met name farmaceutische en medische producten, biedt kansen op het gebied van geneesmiddelen, ingrediënten, medische hulpmiddelen en medische apparatuur.

Overdracht van industriële uitrusting, technologie en knowhow

De overdracht van nieuwe technologieën in verschillende industrieën kan ook kansen bieden voor markttoegang, onder andere door de levering van industriële machines en uitrusting en de overdracht van knowhow.

Kalender van alle vakbeurzen

Belgrade Fair: www.sajam.rs/en/calendar-2024

Novi Sad Fair: www.sajam.net/en/calendar-2024

4. Ondernemingsklimaat

Communicatie

- De professionele etiquette in Servië is vergelijkbaar met die in het grootste deel van Europa. Op een zakelijke bijeenkomst drukt iedereen elkaar de hand en bij de eerste ontmoeting worden visitekaartjes uitgewisseld. In sommige situaties is het uitwisselen van relatiegeschenken ook gebruikelijk.
- Zakelijke relaties worden meestal gekenmerkt door een mix van formaliteit en persoonlijke connecties. Een persoonlijke relatie opbouwen met je handels-/zakenpartner is dus van vitaal belang in deze regio. Net als in veel andere landen werken lokale bedrijven het liefst samen met mensen die ze goed kennen. Zakelijke vriendschappen worden gewaardeerd en zakelijke relaties zijn gebaseerd op vertrouwen. De Servische bedrijfscultuur hecht ook veel waarde aan persoonlijke ontmoetingen.
- De meeste zakenmensen spreken vreemde talen, voornamelijk Engels.
- In Servië begint een typische werkdag vaak om 8 uur en eindigt om 16 uur. Overheidsinstellingen werken van 7.30 uur tot 15.30 uur.
- Bevestig je afspraken altijd, zowel qua locatie als qua tijd. Wees altijd op tijd, ook als je partner te laat komt.
- Serviërs zijn over het algemeen vriendelijk en recht door zee, dus stel gerust al je vragen.
- Serviërs zijn trots op hun land en hun taal en zullen geen gelegenheid voorbij laten gaan om te vragen naar je indrukken van hun land. Vermijd wel om gevoelige (politieke) onderwerpen te bespreken.

Kleding

- Draag over het algemeen een pak of zakelijke kleding naar professionele bijeenkomsten.

Hoe bereid je een bezoek voor?

- Over het algemeen zijn de West-Europese protocollen en gebruiken geschikt voor Servië. Zakenmensen zijn vertrouwd met de gebruiken en de handelspraktijken van de Westerse markteconomie.

Onderhandelen

- Het kan zijn dat je niet altijd rechtstreeks met de beslisser binnen het bedrijf spreekt, dus het is belangrijk om op deze mogelijkheid voorbereid te zijn. De Servische bedrijfscultuur is over het algemeen hiërarchisch, dus onderhandelingen mogen pas als afgerond worden beschouwd als ze zijn goedgekeurd door iemand die duidelijk de autoriteit over de transactie heeft. Soms verloopt de besluitvorming iets trager door de waarde die aan hiërarchie wordt gehecht.
- Hoewel Servische zakenmensen soms behoorlijk flexibel kunnen zijn, kunnen processen soms onverwacht vertragen, met veel starts en stops die moeilijk te voorzien zijn.

- Aarzel niet om je partner uit te nodigen om het gesprek voort te zetten tijdens een maaltijd, zowel tijdens de lunch als 's avonds, aangezien zakendiners een gangbare praktijk zijn.
- Serviërs staan bekend om hun gastvrijheid. Het is gebruikelijk dat als je een overeenkomst ondertekent, je sterke drank aangeboden krijgt, zoals whisky of Servische alcohol.

Wanneer vallen de feestdagen?

- Veel Serviërs nemen vakantie in juli en augustus. Vermijd indien mogelijk werkvergaderingen tijdens deze maanden omdat het in deze periode vaak heel moeilijk is om het bedrijfsmanagement te bereiken. Er is ook een vrij rustige periode tijdens de eerste twee weken van januari vanwege orthodox Kerstmis en Nieuwjaar en rond orthodox Pasen.

5. Wat kunnen wij voor jou betekenen?

Onze contacten ter plaatse

De Algemeen gedelegeerden en de lokale vertegenwoordigers die in dienst zijn van hub.brussels, zijn officiële vertegenwoordigers van de Brusselse regering in het buitenland. Ze ondersteunen Brusselse bedrijven die willen exporteren en zoeken en prospecteren nieuwe investeerders.

Ze hebben de informatie, expertise en diepgaande kennis over de specifieke kenmerken van verschillende buitenlandse markten. Op basis van die kennis helpen ze bij het verfijnen en afstemmen van uw exportplannen, met advies over regelgeving, concurrentie, markttoegangsvoorwaarden, vergunningen, enz. Bovendien kunnen ze u helpen met uw vragen over export, bepaalde sectoren binnen het rechtsgebied, contacten met tussenpersonen, bedrijfscultuur en nog veel meer.

Marijana Milosevic

Serbia - Belgrade

Embassy of Belgium
Koce Kapetana 30, 1 floor, app 2
11000 Belgrade
Serbia

+381 11 3085570

+38 16283079

belgrade@hub.brussels

Belangrijke adressen

Ambassade van België in Servië www.serbia.diplomatie.belgium.be/nl

Servische overheid www.srbija.gov.rs

Kamer van Koophandel van Servië <https://en.pks.rs/>

Ontwikkelingsagentschap van Servië www.ras.gov.rs/en

Belgian Serbian Business Association www.bsbiz.eu

Nuttige websites om je in te verdiepen

Servische overheid www.srbija.gov.rs

Kamer van Koophandel van Servië <https://en.pks.rs/>

Ontwikkelingsagentschap van Servië www.ras.gov.rs/en

Belgian Serbian Business Association www.bsbiz.eu

Statistiekbureau van Servië www.stat.gov.rs/en-US

Foreign Investors Council www.fic.org.rs

Douaneadministratie www.carina.rs/en.html

Servisich handelsregister www.apr.gov.rs/home.1435.html

